

Židé v Táboře IV

Již počtvrté se setkáváme u tématu Židé v Táboře. Představíme si tábořské židovské rodiny, které zde žily v období okupace, a většina z nich odjela dvěma transporty do ghetta v Terezíně. Prostřednictvím židovských evidenčních karet, které byly zhotoveny v červenci 1940, známe i podobu příslušníků zdejší židovské komunity. Součástí evidenční karty byla fotografie dané osoby. Evidenční karty zaznamenaly všechny osoby starší 15 let považované za Židy dle norimberských rasových zákonů. Prvním transportem Bz 12. listopadu 1942 odjela z Tábora jen rodina Vrkočova. Tento transport čítal 652 osob. Druhý transport Cb 16. listopadu 1942 odvezl skoro všechny tábořské Židy kromě těch, kteří byli ve smíšeném manželství nebo byli zařazeni do jiných transportů. Do druhého transportu nastoupilo celkem 619 osob. Zmíněné transporty odvážely Židy z tábořského kraje.

Guttmanovi a Bruckovi 203, 204 a 217

Všechny tři zmíněné domy patřily rodině Guttmanových, v období první republiky Siegfriedu (Vítězslavu) Guttmanovi. Všechny tři domy získal mezi lety 1865–1875 otec Siegfrieda Guttmana Bernard A. Guttman. Siegfried Guttman vlastnil velkoobchod se surovou kůží a peřím, který provozoval v domě č. p. 203 a zaměstnával pět lidí. Velkoobchod měl v roce 1937 obrát 3 200 000 korun a v roce 1938 2,5 mil. korun.

Siegfried Guttman (*10. 1. 1871) se oženil roku 1905 se Štěpánkou/Štefou roz. Bassovou z Heřmanova Městce okr. Chrudim (*2. 12. 1881). Do rodiny, která bydlela v domě č. p. 203, se postupně narodili Olga (*21. 8. 1906), Hanička (24. 10. 1907) a František (29. 1. 1915). Siegfried a Štefa Guttmanovi nastoupili 16. 11. 1942 do transportu Cb do Terezína. Pan Guttman zemřel v Terezíně 10. 4. 1943, jeho manželka odjela transportem Dm 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde zemřela v plynové komoře.

Nejstarší dcera Vítězslava a Štefy Guttmanových, Olga, se provdala za **Dr. Ing. Josefa Brucka**. Po babičce Sali Guttmanové zdělila dům č. p. 217, kde bydlela s manželem a dvěma dětmi, Karlem (*24. 1. 1937) a Helenou (*23. 1. 1939). Ing. Bruck se zabýval výrobou zapalovacích svíček do spalovacích motorů, s jejichž výrobou začal v roce 1934 v areálu bývalé akciové továrny na stroje na Ústeckém Předměstí, Soběslavská 1114 (sídli zde podniková prodejna firmy Brisk, která je pokračovatelkou Bruckova podniku). Firma Bruck vyráběla svíčky značky Brita (**Bruck Ing. Tábor**), které daly název celé firmě. Těsně před válkou firma zaměstnávala kolem devadesáti zaměstnanců. Vyráběla kovové zboží, elektrárenské přístroje, 12 typů keramických automobilních svíček, sedm typů svíček slídových a k tomu ještě 10 typů leteckých svíček. Velkým přínosem pro firmu byla státní zakázka na dodávání svíček značky Brita československé armádě. Obrát firmy činil v roce 1937 1 319 852 korun a v roce 1938 1 915 612 korun. Koncem roku 1939 byl Ing. Bruck nucen svou firmu prodat jihlavskému Němci Aloisi Rychlimu.¹

Celá rodina Bruckova byla během války vystěhována do Malšic. Všichni odjeli z Tábora do Terezína transportem Cb 16. 11. 1942. Odtud dále putovali do Osvětimi, kde všichni

¹ Státní okresní archiv Tábor, fond Archiv města Tábor, i. č. 1334, Rok 1939, fol. 89, 90; AUGUSTA, Pavel – KLÍNKOVÁ, Hana (eds.), Tábor. Kniha o městě. Praha 2001, s. 98.

zemřeli v plynové komoře. Pan Bruck odjel transportem Em 1. 10. 1944, paní Brucková s dětmi transportem Et 23. 10. 1944.

Vrkočovi 210

Arnošt Vrkoč se narodil 13. 7. 1893 v Milevsku. V letech 1918–1927 žil v Pacově. Oženil se s Olgou Klauberovou, narozená 24. 5. 1896 v Schüttenhofen, asi v roce 1923, kdy se Olga nastěhovala do Pacova. V roce 1924 se jim narodila dcera Hana. Vrkočovi se přestěhovali v roce 1927 do Tábora do Široké 210. Arnošt Vrkoč provozoval zasilatelství, které předtím vedl D. Schick v čp. 234. Vrkoč zaměstnával sedm lidí a jeho obrat činil v roce 1937 200 000 korun a v roce 1938 280 000 korun. Od října 1940 jezdila přes týden Hana Vrkočová do Milevska, kde se učila švadlenou. Ze Široké ulice se přestěhovali do Klokotské 115 k Böhmovům. Vrkočovi odjeli transportem Bz 12. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem Dl 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde zemřeli.

Guttmannovi 230

Antonín Guttman se narodil 10. 8. 1873 v Táboře do rodiny Jakuba Guttmanna (obchod smíšeným zbožím) a jeho manželky Josefíny. Ve svém domě v Pražské ulici 230 provozoval od roku 1899 obchod koloniálním zbožím. V roce 1900 se oženil s **Pavlou** Poriasovou narozenou 6. 4. 1876 v Dražičkách. Manželství zůstalo bezdětné. Antonín Guttman rozšířil svůj obchod na velkoobchod koloniálním zbožím. Zaměstnával 11 lidí. Pro své podnikání měl k dispozici osobní a nákladní automobil. Měl sklad v průmyslové čtvrti (v okolí TAPY). Guttmannův podnik vykazoval roční obrat 7 615 712 korun v roce 1937 a 7 999 862 korun v roce 1938. Podnik byl arizován, obě auta zabavena. Antonín a Pavla Guttmannovi nastoupili do transportu 16. 11. 1942 do Terezína. Antonín Guttman zemřel 11. 4. 1943 v Terezíně. Pavla Guttmannová odjela transportem Dr 15. 12. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Guttmanovi 158

Guttmanovi přišli do Tábora 1. 4. 1913. Majiteli rohového domu v Kostnické ulici se stali až ve dvacátých letech 20. stol. Zikmund Guttman zde převzal galanterii, která nesla název Hugo Sachse nástupce Zikmund Guttman v Táboře, obchod galanterním zbožím. V roce 1939 zde pracovalo 7 lidí, obchodní kapitál dosahoval výšky 543 622,44 K. V roce 1937 měla firma obrat 800 000 Kč a v roce 1938 900 000 Kč.

Zikmund Guttman se narodil 21. 10. 1881 v Dolním Nerestci okr. Písek. Jeho manželka Alžběta (Eliška) roz. Ballová se narodila 3. 6. 1882 v Písku, pomáhala manželovi v obchodě. V rodinném obchodě pomáhal jako úředník i syn Otto (*15. 6. 1907 Písek). Dne 14. 9. 1938 se z Ústí nad Labem ke Guttmannovům přistěhovala jejich dcera Marta (*22. 6. 1909 Písek) se svým manželem Evženem Mahlerem (*28. 3. 1893) a dcerou Hanou (*3. 3. 1934) z Ústí nad Labem. Marta Guttmannová byla učitelka, roku 1933 se provdala za **JUDr. Evžena Israela Mahlera**. Dr. Mahler byl zatčen 20. 10. 1939 gestapem během zatýkácí akce mířící na židovskou inteligenci. Poté byl vězněn v koncentračním táboře Buchenwald a nakonec skončil v plynu v Osvětimi 15. 11. 1942. Všichni tři Guttmannovi a paní Marta s dcerou Hanou nastoupili 16. 11. 1942 do transportu Cb do Terezína. Manželé Guttmannovi pokračovali do

Osvětlemi transportem Cq 20. 1. 1943, jejich syn Otto o deset dnů později transportem Ct a nakonec i paní Marta s malou Haničkou 19. 12. 1943 transportem Ds.

Schwarzová 154

Pavla Schwarzová, rozená Weissová, se narodila 26. 10. 1876 ve Vruticích okres Mělník. Do Tábora se přistěhovala v květnu 1916. Provdlala se za Josefa Švarce obchodníka peřím a kůžemi. Do rodiny se v roce 1917 narodil syn František. Po manželově smrti převzala vedení obchodu. Její roční obrat činil v roce 1937 70 000 korun a v roce 1938 50 000 korun. Její obchod byl arizován a zrušen. Do dvou bytů v jejím domě se nastěhovali snad v roce 1941 či 1942 Josef Poláček a Ella Popperová. Všichni tři odjeli transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Josef Poláček zemřel 1. 12. 1943 v terezínském ghettu. Ella Popperová nastoupila do transportu Cq 20. 1. 1943 do Osvětlemi, kde zemřela. Pavla Švarcová odjela do Osvětlemi 15. 12. 1943 transportem Dr, zemřela.

Josef Poláček, obchodník v Táboře, se narodil 27. 9. 1877 ve Slapech do rodiny Samuela Poláčka obchodníka ve Slapech. Bydlel v Táboře v Havlíčkově ulici 633. Oženil se 12. 8. 1906 s Emou Steinerovou z Tábora, dcerou Samuela Steinera obchodníka v Táboře. C. k. okresní soud v Táboře prohlásil 10. 4. 1909 manželství za zrušené, neboť oba manželé Josef Poláček a Emilie rozená Steinerová dobrovolně podepsali zapuzovací list. Rozhodnutí c. k. okresního soudu potvrdilo i c. k. místodržitelství v Praze 25. 9. 1908. Josef Poláček přestoupil 10. 9. 1933 k reformované církvi evangelické, opustil řady ŽNO v Táboře.

Ella Popperová se narodila 18. 7. 1887 v Táboře do rodiny Julia Poppera a Luisy Popperové, roz. Popperové. Bydlela v Havlíčkově ulici 627 od roku 1933 se svojí sestrou Markétou. Pracovala jako soukromá učitelka jazyků. Dne 2. 3. 1939 vystoupila ze ŽNO v Táboře a stala se evangeličkou.

Guttmanová 155

Klára Guttmanová, rozená Robitscheková (Roubíčková), se narodila 20. 6. 1876 v Dražičkách do rodiny Josefa Roubíčka a Anny roz. Jungové. Od roku 1895 žila v Táboře, od roku 1897 v domě čp. 155 v Pražské ulici. Vdala se za Jindřicha Guttmanna obchodníka střížním zbožím v čp. 155, syna Filipa Guttmanna (obchodník střížním zbožím a císařský rada) a Elis roz. Fuchsové. Do rodiny se narodily tři děti, Bedřich 1897 – právník, Ella 1904 a Hana 1911. Jindřich Guttman zemřel 11. 4. 1929. Syn **JUDr. Bedřich Guttman** vystudoval práva. V roce 1921 pracoval u krajského soudu v Táboře, poté si otevřel vlastní praxi, kterou provozoval v čp. 155. Zastupoval i ŽNO v Táboře, např. ve sporu s bývalým rabínem Desiderem Fischerem. Oženil se křesťankou Zdenou, bydleli spolu na Budějovické 1699. Dr. Guttman byl v říjnu 1941 zařazen do židovského pracovního oddílu. Jelikož byl ve smíšeném manželství, nenastoupil do transportů v listopadu 1942, ale až do transportu Ae1 31. 1. 1945 z Prahy do Terezína. Už 30. 10. 1944 byl zatčen z rasových důvodů. Vrátil se 11. 5. 1945 zpět do Tábora.

Do domu čp. 155 se nastěhovaly **Irma a Hermína Pollakovy** v roce 1941 nebo 1942. Irma Pollaková, rozená Frankensteinová, se narodila 9. 12. 1892 v Novém dvoře okres Pelhřimov. Od července 1936 žila s dcerou Hermínou v Táboře, nejprve v Divadelní 217, krátce

v Bechyňské ulici a od ledna 1940 v Chocholouškově 624. Irma pracovala jako soukromá učitelka jazyků. Byla rozvedená. Hermína Pollaková se narodila 19. 5. 1915 v Praze. Od února 1940 pracovala jako korespondentka u firmy Testa. V říjnu 1941 byla zařazena do židovského pracovního oddílu.

Klára Guttmanová, Irma a Hermína Pollakovy nastoupily do transportu Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Paní Guttmanová zemřela 13. 3. 1943 v Terezíně. Irma Pollaková odjela do Osvětimi 12. 10. 1944 transportem Eq, zemřela. Hermína Pollaková odjela transportem Ds 19. 12. 1943 do Osvětimi, přežila a vrátila se.

Zemánkovi 156

Richard Zemánek se narodil 23. 11. 1884 v Kolíně do rodiny Josefa Zemánka rolníka v Kolíně a Anny rozené Pickové. Žil a provozoval obchod v Domažlicích v letech 1907–1920. Poté se přestěhoval do Tábora a oženil se 17. 10. 1920 s Kamilou Mendlovou, narozenou 21. 10. 1878, dcerou Jindřicha Mendla obchodníka železem v Táboře a Františky rozené Benešové. Richard Zemánek převzal obchod železem v Pražské 156 po svém tchánovi. Zemánek zaměstnával pět lidí. V roce 1937 vykázal obrát 600 000 korun a v roce 1938 520 000 korun. Manželé Zemánkovi vlastnili společně dům v Pražské ulici 156 (220 000 K), a Richard ještě dům čp. 1817 v dnešní Bezručově ulici (180 000 K). Richard Zemánek měl z předchozího manželství syna Pavla, narozen 31. 5. 1909 v Praze. K otci do Tábora se přistěhoval v roce 1933, předtím sloužil dva roky v armádě. Pavel pomáhal v otcově obchodu. Richard a Kamila se přestěhovali či byli odsunuti mezi srpnem 1940 a listopadem 1942 do Zárybnické Lhoty 62, Pavel byl přestěhován do čp. 55. Celá rodina Zemánkova odjela transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Pavel Zemánek odjel transportem Dm 6. 9. 1943 do Osvětimi. Richard a Kamila Zemánkovi zemřeli již v terezínském ghettu.

Mendlová 220

Emilie Mendlová, rozená Podvinecová, se narodila 12. 3. 1898 v Golčově Jeníkovu okres Čáslav. Provdala se za Aloise Mendla obchodníka galantním zbožím (Mendla Aloise syn čp. 220) v květnu 1918, kdy se přistěhovala do Tábora, předtím bydlela v letech 1910–1918 v Praze. Alois Mendl zemřel 24. 8. 1939. Obchod pana Mendla měl v roce 1937 výnos 104 146,30 korun a v roce 1938 112 647, 85 korun. Z pozůstalosti Aloise Mendla se stala firma Lažanský a spol. výroba a prodej kovových skladovacích měřidel. Firma Lažanský byla v provozu již v roce 1937, kdy zaměstnávala 31 lidí a měla obrát 2 004 000 korun v roce 1937 a 1 034 000 korun v roce 1938. V této firmě pracoval **Jan Hugo Langschur**, který přišel do Tábora 27. 8. 1939 z Brna a bydlel v domě paní Mendlové. Emilie Mendlová odjela transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem D1 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde zemřela. Jan Langschur nastoupil do transportu De 15. 7. 1943 z Prahy do Terezína. Do Osvětimi odjel transportem Ek 28. 9. 1944, zemřel.

Guttmannovi 147

Hynek/Ignác Guttman se narodil 3. 7. 1904 v Táboře do rodiny Alfréda Guttmana a Idy rozené Abelesové). Alfréd Guttman provozoval obchod kůžemi a peřím, který po něm převzal jeho syn Hynek. Obchod vydělal v roce 1937 700 000 korun a v roce 1938 1 mil.

korun. Hynek Guttmann zaměstnával ve svém obchodě dva lidi. Oženil se v roce 1936/1937 s **Pavlou** Vodičkovou, narozena 28. 10. 1907 ve Veselíčku okres Milevsko. V domě žila s Hynkem a Pavlou i paní **Ida Guttmannová**. V září 1938 se ke Guttmannovým nastěhoval **Jaroslav Pollak**, narozen 13. 5. 1890 v Klatovech. Pollak se později přestěhoval do ulice Martínka Húsky 109, odkud odešel do transportu Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Do Osvětimi se dostal transportem Cq 20. 1. 1943, zemřel. Hynek Guttmann byl v říjnu 1941 zařazen do židovského pracovního oddílu. Všichni tři Guttmannovi odjeli transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Ida Guttmannová se dostala do Osvětimi transportem Dm 6. 9. 1943 a snacha se synem transportem Cu 1. 2. 1943. Všichni tři v Osvětimi zemřeli.

Marta Löwyová 169

Marta Löwyová, rozená Beckmannová, se narodila 31. 10. 1887 v Praze. Do Tábora se nastěhovala 24. 8. 1927. Byla rozvedená. Ještě v létě 1940 byla majitelkou domu čp. 169 v Kotnovské ulici, ale do transportu odcházela z domu Glücklichových čp. 55. V jejím domě bydleli Aloisie a Hana Justicovy a Sofie Rosenzweigová.

Aloisie Justicová, rozená Poláčková, se narodila 18. 5. 1880 v Srlíně okres Milevsko. Provdala se za řezníka Rudolfa Justice, narozen 3. 4. 1855 v Horní Lhotě, v Táboře žil od roku 1891. Justicovi bydleli v Havlíčkově ulici čp. 633. Do rodiny se postupně narodili synové Vítězslav 1899 a Adolf 1900 a dcera **Hana** 1912. Vítězslav pracoval jako obchodní příručí. Adolf se u otce vyučil řezníkem, toto povolání vykonával ještě za okupace. Adolf Justice byl zatčen snad již na podzim 1939. Zemřel 27. 3. 1942 v Buchenwaldu. Aloisie a Hana Justicovy bydlely ve Smolínově ulici 1852, Aloisie od roku 1937 (vdova) a Hana od dubna 1939, kdy se vrátila z Prahy. Tento dům patřil Vítězslavu Justice, synovi Aloisie Justice. V roce 1941 koupil jeho dům Josef Lechner, zaměstnaný v Akciové jihočeské továrně na uzené zboží jako technický úředník. Dům odkoupil za 110 000 K, ale Justice vyplatil pouze 2 500 K. Ve Smolínově ulici s nimi žila i sestra/švagrová Aloisie Justice Karla Poláčková (vdova), která zemřela 13. 11. 1940. Aloisie a Hana Justicovy odjely do Terezína 16. 11. 1942 transportem Cb a odtud transportem Cq 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde obě zemřely.

Sofie (Žofie) Rosenzweigová, rozená Fiedová, se narodila 25. 3. 1886 ve Stádlci. Do Tábora se přestěhovala v roce 1931 na Soběslavskou ulici 1438, odkud se v roce 1937 přestěhovala do Bílkovy ulice 784 a nakonec do Kotnovské 169. Odjela transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem Cu 1. 2. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Hoffmanovi 171

Dům v Kotnovské ulici 171 patřil rodině Hynka Guttmanna. Před transportem do Terezína tu žila rodina **Gustava Hoffmanna a Zikmund Rein**. Hoffmanovi bydleli před přestěhováním v Kollárově ulici 737 ještě s Viktorem Hoffmannem, bratrem Gustava. Dům v Kollárově ulici 737 patřil Viktorovi a jeho sestře Karolíně Löwyové, která se sem v roce 1938 přestěhovala s manželem z Gmündu. Viktor Hoffmann pracoval v Akciové Jihočeské továrně na uzené zboží, byl ženatý s křesťankou a vystoupil z ŽNO v Táboře. Viktor i Gustav Hoffmannovi se narodili v Opařanech. Viktor se odstěhoval do Ústecké 487, odkud odjel transportem Ae4 25. 2. 1945 do Terezína, odkud se 5. 5. 1945 vrátil. Gustav Hoffmann (23. 11. 1877) se oženil

s Olgou Kohnovou (6. 3. 1890) před rokem 1919. Do jejich rodiny se narodily dvě děti, dcera Františka 1919 a syn Jiří 1927. Do Tábora se rodina přestěhovala v roce 1937 z Českých Budějovic. Františka Hoffmannová pracovala za okupace jako zemědělská dělnice a v říjnu 1941 byla zařazena do židovského pracovního oddílu. Jiří Hoffmann pracoval v roce 1940 jako pomocný dělník. Rodina Gustava Hoffmanna odjela transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína a odtud transporty Cu (Františka) a Dm do Osvětim, kde všichni zemřeli.

Zikmund Rein se narodil 22. 11. 1866 v Táboře do rodiny Jindřicha a Marie Reinových. Jindřich Rein provozoval obchod střížním zbožím Rein Jindřich syn v čp. 13 na Žižkově náměstí. Zikmund pokračoval v provozování obchodu střížním a galanterním zbožím. Spolumajitelem obchodu byl Zikmundův syn František (narodil se 12. 5. 1912 spolu s dvojčetem Josefem). Reinovi zaměstnávali 4 lidi. V roce 1937 vykazovali roční výnos 865 000 korun a v roce 1938 1 007 000 korun. Zikmund Rein byl vdovec, měl za manželku Hermínu Holubovou z Vodňan. Odjel transportem De 5. 7. 1943 z Prahy do Terezína, kde zemřel 27. 6. 1944. Transportem De odjel i jeho starší syn Karel, který žil v letech 1931–1940 v Plzni. Před odjezdem do terezínského ghetta bydlel v Klokotské ulici 113. Z Terezína odjel transportem Ds 19. 12. 1943 do Osvětimi, kde zemřel. Mladší syn František Rein (bydlel v čp. 113) odjel již transportem Cb do Terezína a odtud transportem Dm 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde zemřel. Karel i František Reinové byli v říjnu 1941 zařazeni do židovského pracovního oddílu.

Židovská náboženská obec v Táboře 142

Dům v Koželužské ulici 142 byl sídlem ŽNO v Táboře. Nacházeli se tu zasedací síň a několik bytů, které obývali většinou zaměstnanci náboženské obce, rabín, kustod, kantor. Poslední tábořský rabín Presser v tomto domě nikdy nebydlel. Jeden z bytů obýval dlouholetý kantor ŽNO **Aron Reichard** (narozen 23. 2. 1860 ve Velkém Varadínu, Maďarsko) s manželkou **Hermínou** (roz. Reichtová, narozena 13. 4. 1858 v Kosolupech). V období okupace byl již Reichard v penzi, jako kantor pracoval od roku 1890. Před transportem do Terezína zachránila manžele Reichardovi smrt, Aron zemřel 15. 7. 1942 na arteriosklerózu a jeho manželka Hermína 9. 11. 1942 na rakovinu. Za okupace žila v domě almužnice Julie Roubíčková (narozena v roce 1878) zemřela 12. 11. 1941.

Dřívějšími obyvateli domu byli i kustod **Herrmann Klauber** a jeho rodina. V roce 1940 bydleli v domě čp. 497, ale před transportem znovu bydleli v Koželužské 142. Herrmann Klauber přišel do Tábora v roce 1919 s manželkou a dětmi, Bertou a Gustavem. Klauber pracoval pro ŽNO jako kustod do počátku roku 1935, kdy ho vystřídal David Grünstein. Klauber žil za okupace již jen se svými dětmi, neboť manželka zemřela. Syn **JUC. Gustav** (14. 9. 1904 v Dolní Bělé) studoval práva, za okupace byl bez zaměstnání, zemřel 20. 10. 1940 v Táboře. Dcera Berta (narozena 21. 3. 1907 v Dolní Bělé okres Plzeň) pracovala jako uklízečka a vychovatelka a starala se o otcovu domácnost. Herrmann a **Berta Klauberovi** odjeli transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Herrmann Klauber zemřel 14. 6. 1943 v Terezíně na slabost srdce a střevní katar. Bertu Klauberovou odvezl transport Cq 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Herrmanna Klaubera vystřídal ve funkci kustoda v únoru 1935 **David Günstein**, narozen 29. 3. 1910 v Uhrách (Maďarsko). Po Aronu Reichardovi převzal kantorství. David Grünstein se oženil se **Zlatkou** Lebowitzovou, narozena 12. 8. 1913 v Uhrách. Do rodiny se postupně narodily dvě děti, Arnošt 1937 a Alžběta 1938. Grünsteinovi odjeli transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem Cs 26. 1. 1943 do Osvětimi, kde všichni zemřeli.

Sternovi 275

Dům v Betlémské ulici, jeden z největších na Starém Městě, koupil Josef Stern roku 1850. O deset let později přikoupil i sousední dům 276, který v současnosti již nestojí. Domy v Betlémské ulici, velkoobchod lihem a výrobnu lihu a jemných likérů převzal po svém otci Emil Stern. Před začátkem 2. světové války měl rodinný podnik obrat 200 000 Kč. V době arizace židovského majetku rodina Sternova provozovala prodej lihem již 120 let a výrobu lihu 60 let.

Emil Stern (*30. 3. 1872) byl synem Josefa Sterna (20. 9. 1828–10. 5. 1916), polní hospodář, výčep a výroba lihu, a Eleonory roz. Popprová (21. 5. 1834– 31. 12. 1911). Emil Stern byl dvakrát ženatý. Z manželství s Františkou (Fanny) roz. Kohnovou (23. 3. 1879–10. 3. 1914) vzešly čtyři děti: Markéta (*1. 5. 1903); Valerie (*28. 5. 1904), vystudovala obchodní školu, učila se modistkou; Žofie (*3. 11. 1905) a Karel (*28. 3. 1907) pracoval s otcem v rodinném podniku. Z druhého manželství Emila Sterna s Jetty (Netty) roz. Rosenhekovou (*1. 8. 1883 Černovice, Bukovina) žádné děti nevzešly.

Ještě před odjezdem do Terezína byla rodina Emila Sterna vystěhována z Betlémské ulice do Provaznické 147. Odtud odjeli Emil, Jetty a Karel 16. 11. 1942 transportem Cb do Terezína. Emil Stern zemřel v Terezíně už 24. 12. 1942. Karel odjel transportem Cq do Osvětimi 20. 1. 1943 a paní Jetty transportem Dr 15. 12. 1943. Dcera Valerie byla zatčena gestapem, válku nepřežila.

Böhmovi 115

Alois Böhm se narodil 18. 8. 1887 v Batelově na Moravě. Podle sčítacího operátu z roku 1921 pracoval jako obchodní příručí u Jakuba Böhma, který provozoval obchod látkami. Později se osamostatnil a provozoval vlastní obchod střížním zbožím, zřejmě převzal živnost po svém otci nebo si již v Táboře otevřel vlastní obchod. V Táboře žil od roku 1920. Oženil se se **Štěpánkou** (Stefanie, Štefa), rozenou Krausovou, narozené 10. 4. 1896 v Čechčicích okres Ledec nad Sázavou. Do rodiny se narodily postupně syn **Rudolf** v roce 1921 a dcera **Eva** v roce 1923. Alois Böhm vystoupil v roce 1920 ze Židovské náboženské obce. Jeho manželka a děti zůstaly u židovské víry. Paní Štěpánka dokonce vedla v letech 1934–1937 se ŽNO v Táboře spor o nedoplatek židovské daně ve výši 500 Kč. Bránila se, že nemá žádné vlastní prostředky, z nichž by mohla daň platit, neboť zůstávala v domácnosti, pracoval jen její manžel. Podle stanov ŽNO v Táboře náboženskou daň neplatili ti, kteří nebyli výdělečně činní nebo neměli vlastní příjmy. ŽNO však připomněla, že paní Štěpánka a její děti využívají služeb

náboženské obce, děti chodily na hodiny náboženství apod. Ročně měla paní Böhmová platit 200 Kč. Daň nakonec musela zaplatit.²

V rámci provádění arizace židovského majetku gestapo zatklo 20. 10. 1939 několik majitelů židovských obchodů, mezi nimi skončil i Alois Böhm. Všichni zatčení: Alois Böhm, Karel Zenker, Otto Vesecký a Otto Sternschuss, se dostali do koncentračního tábora Sachsenhausen, kde zemřeli. Alois Böhm zemřel 30. 6. 1940. Pravděpodobně v roce 1941 se do Klokotské ulice 115 nastěhovali **Jakub a Veronika Böhmovi**, rodiče Aloise Böhma. Eva Böhmová byla v říjnu 1941 zařazena do jednoho z židovských pracovních oddílů. Böhmovi nastoupili do transportu Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Jakub Böhm zemřel 18. 1. 1943 a Veronika Böhmová 18. 2. 1943 v terezínském ghettu. Štěpánka Böhmová i její děti odjely z Terezína transportem Dr 15. 12. 1943 do Osvětimi. Rudolf Böhm zemřel 22. 4. 1945 ve Schwarzheide (koncentrační tábor). Štěpánka Böhmová se dostala z Osvětimi do koncentračního tábora Bergen-Belsen a odtud ještě do Buchenwaldu. Přežila a vrátila se 4. 6. 1945 zpět do Tábora. Eva Böhmová prošla také Bergen-Belsenem a odtud se dostala ještě do Beyreuthu. Stejně jako její matka přežila a vrátila se 4. 6. 1945 do Tábora.

Glücklichovi 55

JUDr. Vilém Glücklich se narodil 28. 4. 1880 v Březových Horách do rodiny obchodníka Josefa Glücklicha a Josefy rozené Guttmanové. Do Tábora přišel Dr. Glücklich 12. 10. 1912. V Táboře provozoval právní praxi. Obhajoval prvního československého odsouzeného k trestu smrti. Dr. Glücklich patřil k předním činovníkům tábořské ŽNO. V roce 1931 byl Dr. Glücklich zvolen reprezentantem venkovského židovstva za Táborský kraj. Jeho volba měla být provedena již v roce 1929 po smrti Jindřicha Guttmana, ale některé ŽNO v kraji otálely s volbou svých volitelů, kteří měli volit reprezentanta, např. ŽNO v Mladé Vožici, v Sedlčanech, v Prčicích a ve Voticích své volitele zvolily až v roce 1931. Vilém Glücklich se oženil s **Terezií** rozenou Guttmanovou, dcerou JUDr. Bedřicha Guttmana z Tábora a Hermíny Guttmanové. Do rodiny se narodily dvě děti, dcera Hana v roce 1914 a syn Bedřich v roce 1915. V domě v ulici Martínka Húsky žila s Glücklichovými i **Hermína Guttmanová**, matka paní Terezie a majitelka domu. V roce 1940 jsou jako majitelé domu čp. 55 uváděni Vilém a Terezie Glücklichovi. **Bedřich Glücklich** pracoval za okupace na velkostatku Karla Vodňanského v Dražičkách a **Hana Glücklichová** jako zdravotní sestra.

Do domu Glücklichových se nastěhovalo několik židovských rodin **Mořic Eisenstein** (důchodce, soukromník, býval obchodníkem střížním zbožím); **Josef** (pokladník ŽNO v Táboře), **Markéta a Zdeňka Fischerovi**; **Arnošt** (řezník, s manželkou přišel do Tábora zřejmě po anšlusu Rakouska, neboť pracoval v Gmündu) a **Karolína** (roz. Hoffmannová z Tábora, její bratři Gustav a Viktor byli řezníky v Táboře) **Löwyovi**; **Marta Löwyová** (v domácnosti, bydlela v Kotnovské 169); **Hugo** (bývalý obchodník, soukromník, pomocný dělník) a **Marie Penížkovi**; **Pavel Zemánek** (pomáhal v otcově obchodě železem Richarda Zemánka) a manžel Hany Glücklichové rabín **Otto Presser**. V říjnu 1941 byli do nově zřízených židovských pracovních oddílů zařazeni Bedřich Glücklich, jeho sestra Hana

² SOKA Tábor, fond Okresní úřad, inv. č. 2255, karton 718, Církevní záležitosti, písmeno B, 1929–1935, fol. 390–415.

Glücklichová, Josef Fischer a Otto Presser. Celé osazenstvo domu nasedlo do transportu Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Mořic Eisenstein zemřel v Terezíně 20. 2. 1943. Löwyovi a Penížkovi nastoupili do transportu Cq 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zemřeli. Fischerovi, Viléma a Terezie Glücklichovi, Pavel Zemánek odjeli transportem Dm 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde zemřeli. Bedřich Glücklich odjel do Osvětimi již 23. 1. 1943 transportem Cr, zemřel. Rabín Otto Preser odjel transportem El 19. 9. 1944 do Osvětimi, zemřel 20. 1. 1945 v Dachau, kam byl zřejmě přesunut při vyklizení vyhlazovacího tábora Osvětim před postupující sovětskou armádou. Z celého domu přežila útrapy koncentračních tábora pouze Hana Presserová. Hana Glücklichová se provdala za rabína Ottu Pressera mezi listopadem 1941 a listopadem 1942. Zápis o jejich sňatku není zaznamenán v židovské matrice oddací, takže přesné datum není známo. Po válce se provdala za Karla Ančerla, který prošel za okupace také koncentračními tábory: ghetto Terezín, Osvětim – přišel tu o rodiče, manželku a syna, Friedland pobočný tábor koncentračního tábora Gross-Rosen, kde byl osvobozen sovětskou armádou.

Meislovi 109

V Klokotské ulici 109 žila rodina **Julia Meisla**, který tu provozoval velkoobchod cukrovím a koloniál. Julius Meisl zaměstnával čtyři lidi. Jeho obchod vykazoval v roce 1937 900 000 korun zisku a v roce 1938 1 mil. korun. Jeho obchod zůstal v provozu, pravděpodobně pro nákupy zdejší židovské komunity, ale byl pod správou Treuhändera. Julius Meisl se narodil 4. 12. 1885 v Divišově, do Tábora se přestěhoval v roce 1930 z Červeného Újezdu. Oženil se s **Františkou** Finkovou, narozena 6. 3. 1886 v Malých Zběšicích okres Milevsko, snad kolem roku 1912. Do rodiny se narodily dva synové, **Richard** 1913 a Jiří 1921. Starší Richard pracoval v otcově obchodu jako obchodní zástupce. Za okupace pracoval jako dělník, v říjnu 1941 byl zařazen do židovského pracovního oddílu. **Jiří Meisl** pracoval za okupace jako zemědělský dělník v Teletíně u Bartoše. Rodina Julia Meisla odjela transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Julius a Františka Meislovi se dostali do Osvětimi transportem Cr 23. 1. 1943 a jejich synové transportem Dr 15. 12. 1943. Útrapy věznění přežili Richard a Jiří Meislovi. Jiří Meisl pracoval po válce v n. p. Silon.

Do Klokotské ulice byli přestěhováni **Josef, Hermína, Marta a Jiří Meislovi** z bytu v Palackého ulici 354. Josef Meisel se narodil 29. 12. 1890 v Nučicích u Kostelce nad Černými lesy. Do Tábora přišel v roce 1917, u jeho manželky Hermíny je uveden až rok 1918. Josef Meisel se oženil s Hermínou Zenkerovou, narozenou 11. 11. 1893 v Červeném Újezdu, v roce 1917 nebo 1918. Do Tábora se nastěhoval i Hermínin otec Josef Zenker, který bydlel také v domě čp. 354, zemřel ještě před válkou. Meislovi měli dvě děti, dceru Martu 1919 a syna Jiřího 1923. Josef Meisel provozoval v Palackého ulici 354 obchod galanterním zbožím a výrobu prádla. Zaměstnával 11 lidí a vykazoval roční zisk 411 562 korun v roce 1937 a 400 000 korun v roce 1938. Jeho obchod byl arizován. Josef Meisel poté pracoval jako dělník, syn Jiří jako zemědělský dělník a dcera Marta jako švadlena. Marta Meislová byla v říjnu 1941 zařazena do židovského pracovního oddílu. Rodina Josefa Meisla odjela transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Jiří Meisl odjel transportem Ek 28. 9. 1944 a zbytek rodiny transportem Ev 28. 10. 1944 do Osvětimi. Z celé rodiny přežila jen Marta Meislová, který 14. 3. 1939 vystoupila z ŽNO v Táboře a konvertovala ke katolické církvi.

V letech 1941 nebo 1942 se do Klokotské ulice přistěhovala **Augusta Huscháková** a její děti, **Herta a Karel Ašermannovi** z Budějovické 901. Augusta Huscháková se narodila 10. 2. 1883 v Červeném Újezdu do rodiny Josefa Zenkera, byla sestrou Hermíny Zenkerové, provdané Meislové. Augusta se provdala v roce 1903 za Josefa Ašermanna (Aschermann), s nímž žila v letech 1903–1921 v Záhořanech okres Milevsko. Narodily se jim tři děti, Eduard 1908 (obchodník, snad pracoval v obchodu rodičů), Karel 1909 (korespondent) a Herta 1917. Ašermannovi se přistěhovali do Tábora v září 1921 na Budějovickou 901. Josef Ašermann provozoval ve svém domě obchod střížním zbožím, který po něm převzala jeho manželka. Josef Ašermann zemřel 28. 7. 1926 na rakovinu žaludku (54 let). Augusta se znovu provdala po roce 1935 za Huscháka, s nímž se rozvedla, neboť v evidenčním listu je vedena jako rozvedená. V obchodě střížním zbožím zaměstnávala dva lidi a v letech 1937 a 1938 vykázala roční zisk 200 000 korun. Její obchod byl arizován a zrušen. Karel Ašermann pracoval za okupace u Františka Pazourka v Klokotech v jeho hospodářství jako bezplatná síla. Karel i Herta Ašermannovi byli v říjnu 1941 zařazeni do židovského pracovního oddílu. Paní Huscháková a její děti nastoupily do transportu Cb 16. 11. 1942 v Táboře. Augusta Huscháková a Herta Ašermannová odjely transportem Cq 20. 1. 1943 a Karel Ašermann transportem Dl 6. 9. 1943 do Osvětimi. Všichni tři zemřeli.

Mendlovi 113

Emma Mendlová, rozená Rennerová, se narodila 7. 3. 1864 v Rakovníku. V roce 1885 si vzala Richarda Mendla, s nímž žila v Klokotské ulici 113. Richard Mendl provozoval vinárnu, výčep lihovin a výrobu likérů, ale před okupací zemřel. Měli spolu tři děti, Arthura 1887, Eduarda 1889 (vystudoval práva) a Elsu 1895. Emma Mendlová nastoupila do transportu Cb 16. 11. 1942 do Terezína a poté do transportu Dr 15. 12. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Marta Hartová, rozená Reinová, narodila se 1. 1. 1901 v Táboře. Provdala se do Prahy. Do Tábora se vrátila v roce 1939 již jako vdova do rodného domu na Žižkov náměstí 13. V židovské matrice narozených je u Marty Reinové uveden datum narození 31. 12. 1900. Pocházela z rodiny Zikmunda Reina obchodníka v Táboře a jeho manželky Hermíny roz. Holubové z Vodňan. Z rodného domu se přestěhoval do Klokotské ulice 113, odkud odešla do transportu Cb 16. 11. 1942 do Terezína. Do Osvětimi se dostala transportem Dl 6. 9. 1943. Zemřela v Osvětimi.

Do Klokotské 113 se přestěhovali i bratři Marty Hartové **Karel a František Reinovi** z rodného domu na Žižkově náměstí 13. Karel Rein (narozen 21. 11. 1903 v Táboře) se vrátil do Tábora v červnu 1940. Od června 1940 pracoval pro ŽNO v Táboře bez mzdy. O Karlovi a Františkovi Reinových je zmínka již u domu čp. 171.

Pickovi 103, 1604

Leopold Pick, válečný invalida, provozoval trafikou v domě čp. 103. Narodil se 1. 7. 1885 v Pacově do rodiny Jáchyma Picka obchodníka a Anny rozené Fischlové. Oženil se s **Hermínou** Weinsteinovou z Tábora. Hermína Weinsteinová, narozená 2. 8. 1883, byla dcerou Jáchyma Weinsteina obchodníka v Táboře a Bety roz. Pentličkové. Svatba se konala 5. 12. 1920 v synagoze v Táboře. Do manželství se narodily postupně dvě dcery, v roce 1921 Věra a v roce 1923 Helena. Paní Hermína provozovala v Klokotské ulici 103 obchod kostmi a textilními odpadky. V roce 1937 měla obrát 20 000 korun a v roce 1938 24 000 korun. V roce 1939 byl její obchod arizován. Se zrušením svého obchodu přišla o práci. Věra a Helena Pickovy byly v říjnu 1941 zařazeny do židovských pracovních skupin. Věra Picková se 26. 7. 1942 vdala za Bedřicha Jesslera z Tábora v Koželužské ulici 142, sídle ŽNO v Táboře. tábořská synagoga byla od října 1941 uzavřena. Přestože se Věra Picková provdala, byla nadále uváděna jako Věra Picková nikoliv Jesslerová. Celá rodina odjela transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem Cq 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde všichni zemřeli.

Josef a Žofie Pickovi bydleli v dnešní Soběslavské ulici 1604 od roku 1931, v roce 194 nebo 1942 se přestěhovali do Klokotské ulice 103. V letech 1909–1931 žili v Plané nad Lužnicí. Josef Pick provozoval ve svém domě obchod koloniálním zbožím. V letech 1937 a 1938 vykázal roční obrát 70 000 korun. V roce 1939 byl obchod arizován a v létě 1940 byl úplně zrušen. Paní Picková zemřela na konci června 1942, neboť trpěla srdeční vadou. Josef Pick odjel transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem Dr 15. 12. 1943 do Osvětimi, kde zemřel. Od července 1938 u nich bydlel Otto Presser, který získal místo zastupujícího rabína ŽNO v Táboře.

Wodičkovi 101

Prvním majitelem tohoto domu v Klokotské ulici z rodiny Wodičkovi byl Emanuel Wodička, která dům koupil roku 1866. Tehdy se přistěhoval do Tábora z Dobronic u Bechyně se svojí rodinou. Živil se jako obchodník se smíšeným zbožím. Narodil se roku 1832 ve Veselíčku okr. Milevsko, zemřel 11. 7. 1897. Jeho manželka Eleonora se narodila roku 1837 v Janovicích okr. Klatovy, zemřela 11. 12. 1914. Wodičkovy byli rodiči celkem šesti dětí: Albert (8. 7. 1861–10. 6. 1894); Marie (*1863); Maxmilián (*7. 5. 1866); Isidor (*10. 9. 1867); Julie (*1868); Vilemína (*1873).

Emanuel Wodička koupil 17. 2. 1880 sladovnu u nádraží od Městské spořitelny za 41 000 zl. Nedlouho poté se spolujatelem sladovny stal Antonín Rudolf. Ve sladovně se pracovalo 9 měsíců v roce, průměrně se vyrobilo 20–24 000 q sladu, který se vyvážel hlavně do Bavorska a Švýcarska. Ve sladovně se zpracovával ječmen převážně od domácích hospodářů. Jako palivo se používalo zejména hnědé uhlí. Roku 1895 sladovna zaměstnávala 15 dělníků a sládka. Dne 1. 9. 1897 firmu převzali synové majitelů Isidor Wodička a Antonín Rudolf ml. Vývozní sladovna vyráběla plzeňský, vídeňský a mnichovský slad. V roce 1904 sladovna zaměstnávala 20 dělníků a 1 úředníka.³

³ Oldřich ŠEDA, *Táborská obchodní sladovna a přidružené podniky 1872–1948*, Táborský archiv 6, Tábor 1994, s. 249–250.

Po smrti Emanuela Wodičky roku 1897 se majitelem domu a obchodu s koloniálním zbožím, odpadem a hadry stal **Max Wodička**. V roce 1899 se oženil s Hermínou roz. Friedman (*22. 3. 1877). Do rodiny se postupně narodili Eliška (Elsa, 20. 12. 1900); Marta (15. 11. 1901); Emanuel (23. 5. 1903) obchodní příručí; Bedřiška (Béda, 7. 2. 1904); Vojtěch (18. 3. 1906); Ferdinand (2. 6. 1909) zahradník; Arnoštka (Erna, 28. 2. 1910) a Karel (8. 7. 1915) kadeřník a holič. Členové rodiny, kteří na počátku války žili v Klokotské 101, byli z větší části zatčeni gestapem. Jako první zesnul Emanuel, který zemřel v táborské okresní nemocnici 5. 9. 1941 na následky střelného poranění břicha. Pan Max a jeho syn Karel byli utlučeni na služebně gestapa 16. 2. 1942, Ferdinanda utloukli 27. 4. 1942. Zatčení se nevyhnula ani Arnoštka, která zemřela 1. 5. 1942 v koncentračním táboře Ravensbrück. Jediná paní Hermína nastoupila do transportu Cb 16. 11. 1942 do Terezína a poté 15. 12. 1943 do transportu Dr do Osvětimi, kde zahynula.

Oldřich Justic se narodil 8. 7. 1888 v Plané nad Lužnicí. Do Tábora se přestěhoval s manželkou **Marií**, rozenou Vodičkovou, narozenou 4. 2. 1892 v Petrovicích u Sedlčan. Bydleli v Kollárově ulici 604. Oldřich Justic provozoval ve svém domě řeznictví. Zaměstnával dva lidi a vykazoval roční zisk 1,1 mil. korun v roce 1937 a 1,7 mil. korun v roce 1938. Jeho živnost byla arizována a zrušena. S manželkou měli jedno dítě, syna Zdeňka 1928. V roce 1941 nebo 1942 byli Justicovi přestěhováni k Wodičkovům do Klokotské 101. Odjeli transportem Cb 16. 11. 1942 do Terezína a poté transportem Cq 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zemřeli.

Popperovi 99

Ida Popperová, rozená Finková, se narodila 24. 3. 1882 v Táboře do rodiny Leopolda Finka obchodníka a Sáry Schwelbové. Provdala se za Richarda Poppera zřejmě v roce 1914, kdy se nastěhoval do Tábora. Richard Popper převzal obchod smíšeným zbožím po Leopoldu Finkovi. Richard Popper zemřel 20. 3. 1930 na následky mozkové mrtvice. Po jeho smrti vedla obchod Ida Popperová. Z manželství vzešla dcera **Hedvika** (2. 9. 1915), která pomáhala od roku 1938 v matčině obchodu. Obchod smíšeným zbožím vykazoval v letech 1937 a 1938 roční výnos 90 000 korun. Po zrušení obchodu smíšeným zbožím v polovině roku 1940 zůstala paní Ida v domácnosti a Hedvika pracovala jako dělnice. V říjnu 1941 byla Hedvika zařazena do židovského pracovního oddílu. Ida a Hedvika Popperovy odjely transportem Cb 16. 11. 1942 do Osvětimi. Ida nastoupila do transportu Cq 20. 1. 1943 a Hedvika do transportu Dl 6. 9. 1943 do Osvětimi, kde obě zemřely.

V domě v Křížové ulici žila s Popperovými **Berta Finková**, sestra Idy Popperové. Berta Finková se narodila 24. 6. 1889 v Táboře. Od roku 1907 pracovala v rodinném obchodu. Bratrem Idy a Berty byl Karel Fink, narozen v roce 1886, právník, majitel hotelu Nový, voják. Finkovi bydleli až do roku 1900 v Klokotské 123. Berta Finková odjela transportem 16. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem Cq 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.

Poslední obyvatelkou domu čp. 99 byla **Markéta Popperová**, narozená 23. 8. 1891 v Táboře do rodiny Julia Poppera a Luisy Popperové. Markéta Popperová bydlela v letech 1910–1933 v Nádražní 693 a v letech 1933–1941/1942 v Havlíčkově 627. Vystudovala pražskou konzervatoř, kde studovala hru na klavír. Pracovala jako soukromá učitelka klavíru. Dne

2. 3. 1939 konvertovala k evangelické církvi. Markéta Popperová odjela transportem Cb
16. 11. 1942 do Terezína a odtud transportem Cq 20. 1. 1943 do Osvětimi, kde zemřela.